

Mit jelenthet a gyermekkori allergia?

Széles körben ismert, hogy az allergiás reakció a szervezet előzetes szenzibilizálódása által szerzett sajátos reakciómód. A pszichoszomatikus szemléletmód az allergiás reakciók pszichoszociális aspektusai felé fordul. Nem elégszik meg tehát csupán az allergén keresésével és megtalálásával, inkább élettörténeti jelentéstartalmak képében megjelenő, előzetes szenzibilizálódás után kutat.

Az allergiás reakció és a pszichikus állapot közötti kapcsolatra kitűnő példaként szolgálhatnak az asthma bronchiale, a különböző bőrbetegségek, mint az urticaria és az ekcéma, valamint a szénanátha.

Először is szedjük csokorba, hogy a pszichés faktorok hogyan játszanak szerepet a gyermeki asztma mechanizmusában.

1. A roham kiváltó okai lehetnek.
2. Az asztmás gyermek személyiségének lehetnek jellemzői.
3. A szülők pszichés zavarain keresztül játszhatnak szerepet.
4. A környezeti vagy pszichoterápiás változások a roham jellegét és számát átalakíthatják.

A roham kiváltó okai

Egyes kutatók szerint az esetek 12 százalékában a betegség pszichoszociális stressz következtében jön létre. Az első rohamot megelőzheti például heves házastársi jelenet vagy például az anyától való elszakadás is. Másfelől azonban miközben a gyermek védettségre, körülölelésre vágyik, a túlzott közelség súlyos szorongást válthat ki, azaz fullasztólag hathat. Összességében megállapítható, hogy mind az elszakadástól, mind a közelségtől való félelem egyaránt szerepet játszhat a gyermekkori asztmás rohamok kiváltásában. Más szerzők viszont az allergiás tényezőt tartják kiváltó oknak, elismerik az érzelmi konfliktus szerepét is, de csak mint a betegség fennmaradásának egyik okát.

Az asztmás gyermekek személyiségét sok kutató specifikusnak tartja, elsősorban dependensnek. Szerintük az asztma hátterében az anyától való túlzott mértékű függőség áll. Ez határozza meg az ellenséges impulzusokat, gátlásokat, a hangulati és érzelmi állapotok instabilitását és a túlérzékenységet az emberi kapcsolatokra. Az asztmás nehezen sír, nem képes kimutatni szenvedését. Ugyanakkor igaz fordítva is a megállapítás, hogy sokszor a rohamok megszűnnek, ha a gyermek képessé válik sírni.

A szerzők egy másik csoportja viszont úgy véli, hogy nincs egyáltalán specifikus asztmás személyiség.

Vannak-e asztmára hajlamosító szülők?

A pszichoszomatikus kézikönyvek az anyák elsődlegességét emelik ki. Az anyák 3 típusát különítik el:

- Az egyik típus sebezhető, szorongó, aki félti illetékességét, sem nem meleg, sem nem adakozó. Ez a depriváló (megfosztó) anyatípus.
- Az anyák második típusa magas intellektuális aspirációkkal törekszik, szorong, de képes szeretni.
- A 3. típusú anya magabiztos, aki impulzív és depresszív vonásokkal is rendelkezik.

A 3 típus közül a depriváló anya a leggyakoribb az asztmatikus gyerekeknél. Az asztmára hajlamosító anya állandóan védekezik, másokat óv, az elvárásokra érzékeny, mivel mások megerősítésére szüksége van, gyakran hibáztatja magát. Az ilyen anya mellett a gyerek nyugtalan, bizonytalan és kiszolgáltatott, örökös szeparációs félelemben él és állandó dependenciában. A védelemkeresés és a függetlenség elérése közt feszülő ambivalencia az asztmatikus gyerek személyiségének alapja.

Amennyiben az anya is asztmatikus, ott az örökletes alap mellett az anyával való azonosulás is szerepet játszhat a betegség kialakulásában. Az ilyen anya tudattalanul is fokozottan figyel a légzőszervekre. Az asztma a középpontba helyeződik és a légzőszervekre való fokozott figyelmet váltja ki. Bizonyos esetekben az anya az egészséges testvért elutasítja, míg a beteget speciális figyelemmel veszi körül.

Az apának is meghatározó szerepe van az anya-gyermek kapcsolat alakulásában. Egyesek szerint az apa depresszióra hajlamos, nem képes kifejezni érzelmeit, és sokat van távol a családtól.

A csecsemőkori ekcémáról

A továbbiakban a csecsemőkori ekcémáról szeretnék néhány gondolatot felvetni, amely tehát allergiás komponenssel rendelkezik, de a lelkiállapot is nagymértékben befolyásolja.

A bőr e megbetegedését pszichoszomatikus nézőpontból az anya-gyerek kapcsolat zavarának kifejeződéseként értelmezhetjük. Arról van tehát szó, hogy az élet első hónapjaiban a csecsemő a bőrén keresztül fogja fel az anya szeretetét: a fürdetés, a tisztába rakás, a ringatás, simogatás, a csókolgatás stb. révén. Az anyai szeretet áthatja a bőr minden centiméterét és elősegíti a jó fejlődést. Ha viszont a simogatás elmarad, az a biztonság hiányának érzetét fejleszti ki. A megfigyelések azt bizonyítják, hogy hasonlóan az asztmás gyermek anyjához, az ekcémás gyermeké is szintén szorongó, túlóvó vagy visszautasító, esetleg mindkettő, aki a gyermekét függőségben tartja. Az ilyen anya mellett az ekcémával küzdő gyermek érzékennyé, szorongóvá és bizonytalanává válik.

Sok esetben a 2. életév első felében magától elmúlik a betegség. Feltételezhető, hogy ez összefügg a gyermek fejlődő aktivitásával: már nincs annyira ráutalva ekkor az anyai kontaktusra, hiszen más személyekkel és tárgyakkal is kapcsolatba tud már lépni.

Utolsóként a szénanátháról essék szó. Ez a bántalom nemcsak az allergén által kiváltott orrnyálkahártya-hiperfunkción (túlműködésen) nyugszik, hanem annak a vérbőségnek és nyálkahártya-szekréciónak az intenzitásán és tartalmán is, amelyeket viszont "agressziós tényezők" hívnak elő. Ezek közé számíthatók mindenekeelőtt a konfliktushelyzetek és a szorongásos állapotok is.

Forrás: Gyógy-ír

Kapcsolódó cikkek:

[Itt a tavasz! - Allergiás gyerekek](#)

[Pollennaptár](#)